

หัวข้อสารนิพนธ์	บทบาทของกลุ่มลัทธิความเชื่อทางศาสนาในโคชินจีนสมัยอาณานิคม (ค.ศ.1867- 1954) : กลุ่มเกาไต่ และกลุ่มฮั่วเหา
ชื่อนักศึกษา	นายอนันต์ธนา เมธานนท์
สาขาวิชา	ประวัติศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้
ภาควิชา	ประวัติศาสตร์
ปีการศึกษา	2541

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์ฉบับนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความเป็นมา และบทบาทของกลุ่มลัทธิความเชื่อทางศาสนาในโคชินจีน สมัยอาณานิคม ระหว่างปีค.ศ.1867 ถึง 1954 โดยเน้นศึกษาความเคลื่อนไหวของกลุ่มเกาไต่ และกลุ่มฮั่วเหา ซึ่งเป็นกลุ่มลัทธิความเชื่อทางศาสนาที่มีบทบาทและอิทธิพลมากที่สุด在那个

กลุ่มเกาไต่ เป็นกลุ่มศาสนาที่ถือกำเนิดจากการรวมตัวของกลุ่มคนชั้นกลาง อันประกอบด้วยข้าราชการ พ่อค้า และนักธุรกิจ ในเมืองจำนวนหนึ่ง มีแนวคิดที่ผสมผสานความเชื่อทางศาสนา และหลักปรัชญาแนวทางต่าง ๆ อาทิ หลักจริยธรรมขงจื้อ ลัทธิเต๋า พุทธศาสนา ความเชื่อเกี่ยวกับวิญญาณรวมทั้งบูชาเซ่นไหว้บุคคลสำคัญบางคน ต่อมาได้ขยายอิทธิพลไปยังเขตชนบท ดึงดูดชาวนาจำนวนมากให้เข้าร่วม ด้วยการร่วมมือกับผู้ที่มีอิทธิพลในท้องถิ่น และดำเนินแนวทางเป็นองค์กรทางศาสนาที่เป็นระบบระเบียบ เน้นการสงเคราะห์ และจัดชุมชนพึ่งตนเองขึ้นตามอุดมการณ์ของตน จนในที่สุดก็เข้ามามีบทบาท ทางการเมือง ร่วมกับขบวนการต่อสู้เพื่อเอกราชของเวียดนาม และมีบทบาทถึงปัจจุบัน

กลุ่มฮั่วเหานั้น เป็นกลุ่มศาสนาที่ถือกำเนิดในชนบท มีชาวนาเป็นผู้นำ และเป็นสาวกส่วนใหญ่ ยึดถือแนวทางพุทธศาสนาแบบพื้นบ้าน และไสยศาสตร์แบบต่าง ๆ ที่เป็นที่ยอมรับในชนบท นำเสนอแนวความคิดที่มุ่งปฏิรูปพุทธศาสนา ต่อต้านแบบแผนทางศาสนาที่เป็นอยู่ และสามารถขยายตัวอย่างรวดเร็วทางตะวันตกของโคชินจีน แต่ไม่มีการจัดองค์กรอย่างเป็นทางการเป็นแบบแผนเหมือนกลุ่มเกาไต่

แต่เป็นการรวมตัวของบรรดาผู้มีอิทธิพลในท้องถิ่น อาทิ เจ้าที่ดิน และพ่อค้า ที่พยายามแย่งชิงการนำกลุ่ม และได้เข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งของขบวนการชาตินิยมเวียดนาม ที่ปฏิเสธความเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจแบบตะวันตก ดำเนินแนวทางแข็งกร้าว จนขัดแย้งกับกลุ่มการเมืองอื่น ๆ และสูญเสียบทบาทของตน

ความเคลื่อนไหวและบทบาทของกลุ่มศาสนาทั้งสองนั้น มีรากฐานจากเงื่อนไข สภาพการณ์และพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของโคชินจีน หรือเวียดนามภาคใต้ ตั้งแต่สมัยจารีต ผลักดันให้มีการรวมตัวของประชาชนโดยใช้ความเชื่อทางศาสนาเป็นแรงบันดาลใจ เพื่อเผชิญหน้ากับปัญหา ต่าง ๆ โดยเฉพาะในสมัยอาณานิคม ที่เกิดความเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ มากมาย ก่อให้เกิดผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชนในโคชินจีน.

Master Report Title	The Roles of Religious Sects in Cochinchina during the Colonial Period (1867-1954 A.D.) : The Cao Dai Sect and The Hoa Hao Sect
Name	Ananthana Methanont
Concentration	History of Southeast Asia
Department	History
Academic Year	1998

ABSTRACT

The purpose of this study is to investigate the historical background and the roles of religious sects in Cochinchina during the colonial period (1867-1954). The study focuses on the movement of the two most powerful sects, the Cao Dai and the Hoa Hao.

Cao Dai Sect was founded by a group of urban middle class, comprising of civil servants, merchants and businessmen. The Caodaism is the synthesis of various ways of thoughts such as Confucianism, Taoism, Buddhism and Spiritism. The sect expanded its influence from urban to rural areas. It collaborated with powerful people in rural areas to create a systematic monastic order. Its organization was based on charity and self-surviving community. Eventually, by joining with Vietnamese independent movement, the sect became one of the most influential socio-political groups in Cochinchina at that time.

Hoa Hao, a religious sect, originated in the rural Cochinchina by the peasant. Most of its disciples were people with deep faith in popular Buddhism and superstitions. The sect, founded in the late 1930s, rapidly expanded throughout the western rural Cochinchina. However, unlike the Cao Dai sect, its organization was lawless and loosely organized. The sect was formed by rural men of influence such as

landlords and merchants ,who ceaselessly struggled for power. It also joined with the nationalist movement. Its aggressive approach led to conflict with other political groups and caused its decline after the Pacific War.

The Cao Dai Sect and the Hoa Hao Sect is an offspring of the conditions,circumstances and historical background of Cochinchina or southern Vietnam since the traditional period. Their movement encouraged the people of Cochinchina to unite themselves through religious inspiration as a way to face depressions of the colonial period.